

కన్నడ స్వయం బోధిని

ఆంగ్లమూలం: లింగదేవరు హళేమనె

అనువాదం: డా॥ జి.ఎస్.మోహన్

విశ్రాంత తెలుగు ఆచార్యులు మరియు పూర్వ అధ్యక్షులు

బెంగుళూరు విశ్వవిద్యాలయం

కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికారం

బెంగుళూరు

Kannada Swayambodhini: Telugu Transalation of the Original 'Kannada: A Self Instuctional Course' by Lingadevaru Halemane, C.I.I.L., Mysore. Translation by Dr G.S. Mohan, Former Chairman, Department of Telugu Studies, Bangalore University, Bengaluru - 560056. Published by Kannada Development Authority, Bengaluru.

Pages : xvi + 212

First Edition : 2003

Reprint : 2016

© *Author*

Price : Rs.50/-

Authorised Distributor

Kannada Pustaka Pradhikara

(Kannada Book Authority)

Pampamahakavi Road,

Chamarajapet, Bengaluru - 560 018

Printer:

Sri Rajendra Printers and Publishers

Behind Evening Bazaar, Shivarampet, Mysore - 570 001. ☎: 2476019

డా॥ ఎల్ హనుమంతయ్య
అధ్యక్షులు
కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికార

కార్యాలయం: గది సంఖ్య 206
2వ అంతస్తు, విధానసౌధ
బెంగళూరు-560 001
దూరవాణి: 080-22256365
22033519
చరవాణి: 9980004666

ముందుమాట

'కన్నడ జగత్తు' ను కన్నడ రాష్ట్రంలో గోచరింప చేయాల్సిన ఆవశ్యకత నేడు ఉన్నది. కన్నడ రాష్ట్రంలో మాత్రం వివిధ మాతృభాషల్ని మాట్లాడే ప్రజలు అధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు. వాళ్ళందరూ కర్ణాటకలో నివసిస్తున్నారు కనుక కన్నడిగులనే మా నమ్మకం. వాళ్ళ మాతృభాషను మేము ద్వేషించడం లేదు. దానికి ప్రతిగా వాళ్ళను ప్రీతితో పోషించుకుంటూనే వస్తున్నాము. ఈ రాష్ట్రంలో ఆశ్రయం ఏర్పరచుకొన్నప్పుడు, ఇక్కడి నీరు-నేలల ఋణం ఉన్నప్పుడు ఇక్కడి ప్రజలతోపాటు కలసిమెలసి ఉండాలి. రాష్ట్ర భాషను నేర్చుకునే, వ్యవహరించే సహృదయత ఉండాలి. తమ దైనందిన కృత్యాల మధ్య కన్నడం నేర్చుకుని ఇక్కడి ప్రజలతోపాటు పాలు, పంచదారలాగ కలిసి ఒక్కటిగా సామరస్యంతో జీవనం సాగించాలని మా ఆశయం. దీనికి అనుగుణంగా మేము ప్రకటిస్తున్న గ్రంథం ఇది. ఈ పుస్తకం బహూపయోగి. దీని సహాయంతో కన్నడ భాషను నేర్చుకుని సార్వజనిక జీవనంలో వ్యవహరించే పని చేయవచ్చు. కన్నడేతరులు కన్నడ భాషను నేర్చుకోవడం ద్వారా కన్నడిగులలో ఒక్కరుగా కలిసి ఉండవచ్చు. కన్నడ సంస్కృతిని పరిచయం చేసుకుని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలతో ఉత్తమ బాంధవ్యాన్ని పెంపొందించుకోవచ్చు. మనం ఏ రాష్ట్రంలో ఉంటున్నామో ఆ రాష్ట్ర భాషను నేర్చుకుని ఆ జీవన సౌందర్యాన్ని అనుభవించవచ్చు. అలా కాకపోతే, మనదే అయిన ద్వీపాన్ని నిర్మించుకోవాల్సిన ఆవశ్యకత సృజింపబడుతుంది. అంతటి విశాల ధ్యేయం ఈ కృతి ప్రచురణ వెనుక ఉంది.

ప్రొ.లింగదేవరు హళెమనెగారిని ఈ సందర్భంగా స్మరించుకోవాలి. వారి పరిశ్రమవల్ల ఇంగ్లీషులో పుస్తకం రచింపబడి, అవసరం ఉన్నచోట పరిష్కరింపబడి తెలుగు, తమిళం, మలయాళం, మరాఠీ భాషలకు అనువదించబడింది. ఈ భాషలలో

అనువాదం చేసినవారు వరుసగా డా॥ జి.ఎస్.మోహన్, ప్రొ. నంజుండన్, ప్రొ.మోహన్ కుంటూర్ మరియు ప్రొ.డి.ఎస్. చౌగలెగారు. వీళ్ళందరికీ ప్రాధికార కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తోంది.

ఈ గ్రంథ ప్రచురణను ఆరంభించిన అప్పటి అధ్యక్షులైన ప్రొ. బరగూరు రామచంద్రప్పగారికి, ఆ తర్వాత అధ్యక్షులైన శ్రీ ఇదినబ్బ, డా॥ ముఖ్యమంత్రి చంద్రుగారలకు, ప్రచురణ బాధ్యతను గైకొన్న ప్రాధికారపు కార్యదర్శి డా॥ కె. మురళీధర్ మరియు వారి సిబ్బందివర్గానికి, డి.టి.పి. చేసిన నాగశ్రీ గ్రాఫిక్స్, కుప్పం వారికి, ముద్రాపకులకు కృతజ్ఞతలు.

సం.

తేది. 01.01.2016

డా॥ ఎల్. హనుమంతయ్య
అధ్యక్షులు
కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికార

తొలిపలుకు (పూర్వ అధ్యక్షులు)

కన్నడ దేశంలో శాశ్వత నివాసం ఉన్న విభిన్న మాతృభాషల ప్రజలు కన్నడ భాషను నేర్చుకొని, కన్నడిగులతో కలిసిపోవాలని మా ఆశయం. కన్నడ భూమిమీద ఉంటూ, ఇక్కడి అన్ని సౌకర్యాలు పొందుతూ, కన్నడ భాషలో మాట్లాడని, రాయని, చదవని ప్రజలు కన్నడిగుల అభిమానం పొందడం సాధ్యంకాదు. అందువల్ల అలాంటి వాళ్ళందరూ కన్నడ భాషను నేర్చుకోవడానికి సులభమయ్యేట్టుగా 'కన్నడ స్వయం బోధను'లను తయారుచేసి తక్కువ వెలలో అందించాలని కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికార నిర్ణయించింది.

మొదట ప్రొ.లింగదేవరు హళెమనెగారి ఇంగ్లీష్ పుస్తకాన్ని పరిష్కరించి, దాన్ని తెలుగు తమిళం, మలయాళం, మరాఠీ భాషల్లో అనువదించడం జరిగింది. ఈ అనువాద కార్యాన్ని క్రమంగా ప్రొ.జి.ఎస్.మోహన్, డా. నంజుండన్, డా. మోహన్ కుంటార్ మరియు ప్రొ.డి.ఎస్.చౌగలిగారలు చేశారు. ప్రొ.లింగదేవరు హళెమనెగారికి మరియు అనువాదకులందరికీ కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికార ఋణపడి ఉంది.

మన కన్నడనాడులో నివసిస్తున్న ఇతర భాషా వ్యవహారాలు కన్నడ భాషను నేర్చుకొని, కన్నడిగులతో ఒకరుగా కలిసిపోయి, కన్నడనాడు-భాషగురించి అభిమానం పెంపొందించుకొని, ప్రధాన వాహినిలో చేరడానికి ఈ పుస్తకాలు సహకరిస్తాయని ఆశిస్తాను.

ఈ పుస్తకాల ప్రచురణ గురించి ఆలోచించి, ఈ పని కొనసాగించడానికి కృషి చేసిన కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికార మాజీ అధ్యక్షులు ప్రొ.బరగూరు రామచంద్రప్పగారికి నా అభినందనలు. ఈ కార్యంలో సహకరించిన కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికార కార్యదర్శి శ్రీ ఎ.వి. ప్రసన్న మరియు నా ఆప్తకార్యదర్శులైన శ్రీ కె. ముకుందన్ మరియు ప్రాధికార సిబ్బంది వర్గానికి నా శుభాభివందనలు. ఈ గ్రంథాల ముద్రాపకులకు నా కృతజ్ఞతలను తెలుపుకొంటూ, ఇవి కన్నడ నాడులోని అన్యమాతృభాషా వ్యవహారాలకు ఉపయోగపడాలని ఆశిస్తున్నాను.

బెంగళూరు-1
తేది 22-7-2003

- బి.ఎం. ఇదినబ్బ
అధ్యక్షులు

కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికార, బెంగుళూరు

అధ్యక్షులు

డా॥ ఎల్ హనుమంతయ్య

కార్యదర్శి

డా॥ కె. మురళీధర

ప్రస్తావన

అధ్యయనానికి మూల భూత నైపుణ్యాలయిన మాట్లాడడం, చదవడం, రాయడం మొదలైనవాటిని అభ్యసించడానికి అనుకూలమయ్యేట్టుగా ఈ స్వయంబోధిని పాఠ్యపుస్తకాన్ని సిద్ధం చేయడమైంది. విభిన్న మాతృభాషల నేపథ్యం ఉండి, తెలుగుభాష తెలిసినవాళ్ళు కన్నడభాష నేర్చుకోవడానికి వీలుకావాలన్న ఉద్దేశంతో దీన్ని తయారు చేయడమైంది.

ఈ స్వయంబోధిని పాఠ్యపుస్తకాన్ని ఆధారం చేసుకొని ఇందులో ఇవ్వబడ్డ మూలవాక్యరచన, పదాల సాయంతో కన్నడ భాషను నేర్చుకొనేవాళ్ళు కొత్త కొత్త వాక్యాలను రచించే సామర్థ్యాన్ని పొందగలుగుతారని మా ఆకాంక్ష. అలాగే ఈ పాఠ్యపుస్తకంలో రచింపబడ్డ సంభాషణల ఆధారంతోను, సహాయంతోను ఒక నిర్దిష్టమయిన సామాజిక సన్నివేశాలలో స్థానిక భాషావ్యవహారలతో సంభాషించడానికి అనుకూలం కాగదలని మా విశ్వాసం. దీంతోపాటు ఈ పాఠాలను చదవడం, రాయడం లాంటి నైపుణ్యాలను ఈ పుస్తకం పరిచయం చేస్తుంది.

ఈ పాఠాలను అత్యంత వ్యవస్థితరూపంలో రూపొందించడానికి ప్రయత్నించడమైంది. భాష, సన్నివేశాల ఎంపిక, స్థాయికరణ (graded) తత్వంమీద పరిచయం చేయడం జరిగింది. ప్రపంచమంతటా ఈ తత్వాన్నే అలవరచి బోధన సామగ్రిని తయారుచేయడం జరిగింది. ఇందులోని పాఠాలు సరళతనుండి క్లిష్టతకు, తెలిసిన అంశం నుండి తెలియని అంశాలవైపు ఒక అనుక్రమణికలో ప్రతిపాదించబడ్డాయి. సంభాషణ, వివరణ మూలకంగా అభ్యాసాలను పునర్మననం చేయించే ప్రయత్నం జరిగింది. ఇక్కడ పరిచయం చేయబడ్డ భాషారచన అనౌపచారిక మాటల సన్నివేశాల్లో వ్యవహారంలో ఉండి, దాని వివరణను ఒక శైక్షణిక పరిధిలో నిర్మించడం జరిగింది.

ఈ పాఠ్యపుస్తకంలో రెండు భాగాలు ఉన్నాయి. భాగం-1: స్థాయికరణం (graded) భాషారచనను పరిచయం చేస్తుంది. భాగం-2: కన్నడ లిపిని పరిచయం చేస్తుంది.

భాగం-1లో 25 పాఠాలు ఉన్నాయి. వీటిని రచనా పరంగా స్థాయికరణ విధానంలో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ పాఠాల్లో వ్యవహారమయిన కన్నడం శిష్టల

భాషకు సంబంధించింది. బెంగుళూరు - మైసూరు ప్రాంతాల మాండలికాన్ని సాధారణంగా కన్నడ శిష్టభాషగా భావించడం జరుగుతోంది. శిష్టల లిఖిత భాషకూ, శిష్టల వ్యావహారిక భాషకూ చెప్పుకోదగ్గ వ్యత్యాసం ఏమీలేదు. ధ్వనుల విషయంలో ముఖ్యంగా మాట్లాడేటప్పుడు పదంలోని రెండో అక్షర స్వరం పడిపోవడంలాంటి లక్షణాలు ప్రస్తుతంగా కన్పిస్తాయి. ఈ పాఠాలలో అక్కడక్కడా ఔపచారిక, అనౌపచారిక భాష మిళితమై వాడబడి ఉండడాన్ని గమనించవచ్చు.

ప్రతి పాఠంలోనూ అయిదు భాగాలు ఉన్నాయి. అవి: సంభాషణ లేదా వివరణ, భాషా రచనాభ్యాసం, అభ్యాసకులకు సూచన, అభ్యాసం, పదజాలం.

ప్రతిపాఠమూ అర్థవంతమైన సంభాషణ లేదా వివరణతో కూడి ఉంది. వాటిని ఒక నిర్దిష్ట సన్నివేశంలో సూక్తమయిన భాషారచనని, పదాలను ఎంపిక చేసుకొని రచించడం జరిగింది. ఇందులో ఉన్న పాఠాలు సంభాషణ రూపంలో ఉండడానికి కారణం ఉంది. సంభాషణ చదువరులలో ఆసక్తిని కల్పించి, వాళ్ళనుండి ప్రతిక్రియ వచ్చేట్టు చేస్తుంది. నేర్చుకొనే వాళ్ళు సంభాషణలో వచ్చే పాత్రల స్థానంలో తమను గుర్తించుకొని ఆ మాటల్నే మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించాలి. ఈ పాఠ్యపుస్తకంలోని చివరి నాలుగు పాఠాలు నిరూపణ విధానంలో ఉన్నాయి. వాటిని చదివి పాఠాలుగా వాడుకోవచ్చును. ఇందులోని పాఠాల్లో ముఖ్యంగా ప్రతిరోజూ ఉన్న సామాజిక సన్నివేశాలను, కర్ణాటకను గురించిన సాంస్కృతిక సమాచారాన్ని విషయంగా ఎంచుకోవడం జరిగింది. మొదటి పది పాఠాలను రోమన్ లిపిలో ఇవ్వడం జరిగింది.

ఈ పాఠ్యపుస్తకం పదో పాఠం తర్వాతి నుంచి కన్నడ లిపిలోనే పాఠాలను ఇవ్వడం జరిగింది. నేర్చుకొనే వాళ్ళు మొదట పది పాఠాల భాషా రచనను నేర్చుకొనే సమయంలోనే కన్నడ లిపిని చదివి, రాసే నైపుణ్యాలను నేర్చుకొంటారని ఆశించడం జరిగింది. పాఠం, భాషా రచనాభ్యాస అనువాదాన్ని తెలుగులో ఇవ్వడం జరిగింది. (అనువాదాన్ని వీలయినంతవరకు ఉత్తమరీతిలో ఉండేట్టు చూడడం జరిగింది. అయినా అక్కడక్కడా రెండు భాషల రచనలలో ఉన్న వ్యత్యాసంవల్ల కొన్నిసార్లు జటిలత కన్పించవచ్చు).

భాషా రచనాభ్యాసం, అభ్యాసాలు ఆయా పాఠాల్లో పరిచయం చేసిన భాషారచన పునర్మననానికి అనుకూలంగా ఉన్నాయి. వాటి స్వభావాలకనుగుణంగా భాషా

రచనాభ్యాసం, అభ్యాసాల మధ్య వ్యత్యాసం ఉంటుంది. భాషా రచనాభ్యాసం భాషారచనకు ఒక ఆసక్తిని కల్గించే పనిచేస్తుంది. ఇంకా విడమరచి చెప్పాలంటే, అది తీవ్రమయిన అభ్యాసం ద్వారా సునాయనమైన ప్రతిక్రియను వెలువరించేట్లు ప్రేరేపిస్తుంది. అంతేకాక ప్రతియొక్క సంబంధిత భాషారచన వాక్యంలో ఎలా వాడబడుతుందో తెలుసుకోవడానికి సహాయం చేస్తుంది.

నిజమైన అర్థంలో అభ్యాసాలు ఆధార కార్యచరణలు. అభ్యాసాల క్రింద ఎలాంటి కొత్త భాషా రచనను ఇవ్వలేదు. నేర్చుకొనేవాళ్ళు తాము ఈ పాటికే నేర్చుకొన్న భాషారచనని సరిగ్గా నేర్చుకొన్నామో లేదో అన్నదాన్ని పరీక్షించుకోవడానికి ఇది సహాయం చేస్తుంది.

పదజాలంలో ఆయా పాఠాల్లో కొత్తగా పరిచయం చేసిన పదాలు, వాటి అర్థాలను ఇవ్వడం జరిగింది. ఇక్కడ రెండు విభాగాల్లో పదజాలం ఇవ్వబడింది. పాఠంలో ఉపయోగించబడ్డ పదాల పట్టిక ఒకటి, భాషారచనా అభ్యాసంలో ఉపయోగించబడ్డ మరో పదపట్టిక. మొదటి దాన్ని పదజాలం అనీ, రెండోదాన్ని అనుబంధ పదజాలం అనీ పిలవడం జరిగింది. ఈ పదపట్టికలను కన్నడ వర్ణమాల అనుక్రమణికలో ఇవ్వడం జరిగింది.

రెండో భాగంలో కన్నడ లిపి పరిచయం చేయబడింది. ఇక్కడ కన్నడ వర్ణమాలను సాంప్రదాయిక రీతిలో పరిచయం చేయలేదు. దానికి మారుగా లిపుల రూపసాధ్యత్యం, విభిన్న అవగాహన విధానంలో పరిచయం చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల నేర్చుకొనే వాళ్ళు ఒక్కొక్క అక్షరాన్ని ఒకటిగానూ, సంయుక్తంగాను చాల తొందరగా నేర్చుకోగలరు. హల్లులు, అచ్చుల గుణింతాక్షరాలనుకూడ ఎక్కడెక్కడ స్వరాలు పరిచయమయ్యాయో అక్కడక్కడే ఇవ్వడం జరిగింది. వ్యంజనాల సంయుక్తాక్షరాలను కూడా రూపసామ్యం ఆధారంగా పరిచయం చేయడం జరిగింది. ప్రతియొక్క కన్నడ లిపితోపాటు వాటిని గుర్తించడానికి సహాయపడాలని వాటి ధ్వని మౌల్యాన్ని రోమన్ లిపిలో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ పుస్తకం ద్వారా కన్నడం నేర్చుకొనే వాళ్ళు మాట్లాడే, చదివే, రాసే నైపుణ్యాలను ఏకంగా ప్రారంభించాలని ఆశించడం జరిగింది.

ఇంతదాకా ఇవ్వబడ్డ వివరాలు కేవలం మార్గదర్శకాలు మాత్రమే, నిజమైన విద్య ఉన్నది నేర్చుకొనేవాళ్ళ ఉద్దేశం, ప్రేరణలో. భాషను నేర్చుకోవడం అనేది ఒక

గంభీరమైన, రసహీనమైన కార్యచరణం అని అనుకోకూడదు. దాన్నొక ఋషిక్రీడగా పరిగణించాలి. ప్రతియొక్క భాషారచనా, ప్రతియొక్క పదమూ నేర్చుకొనేవాళ్ళ చేతిలో ఒక ఆటసామానుగా పరివర్తితం కావాలి. వాటితోపాటు నేర్చుకొనేవాళ్ళ దగ్గర, అక్కడి పరిసరాల విషయంలో అతి జాగ్రూకతవహించాలి. ఒక భాషను నేర్చుకోవాలంటే ఎలాంటి సంకోచమూ లేకుండా దాన్ని మాట్లాడాలి. కన్నడం మాట్లాడే వాళ్ళతో మాట్లాడండి. వాళ్ళు మీ తప్పు ఉచ్చారణను విని, తప్పు వాక్య రచనను చూసి నవ్వువచ్చు. మీరూ వాళ్ళతోపాటు చేరి నవ్వేయండి. అయితే ధైర్యాన్ని వదలకండి, వాళ్ళతో మీరు ఎక్కడ తప్పుచేశారో అన్న విషయాన్ని ఈ పుస్తకం సహాయంతో, కన్నడం మాట్లాడేవాళ్ళ సాయంతో తెలుసుకోండి, తప్పును దిద్దుకోండి.

ఈ పుస్తకం వైశిష్ట్యాన్ని గమనించి దీని మూలకృతిని పునర్ముద్రించడంతోపాటు దీన్ని అనేక ఇతర భాషలలోనికి అనువాదం చేయించి ప్రకటించడానికి దోహదం చేసిన కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికార, కర్ణాటక ప్రభుత్వం మాజీ అధ్యక్షులయిన ప్రొ. బరగూరు రామచంద్రప్పగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకొంటున్నాను. ఈ ప్రతిని అనేక ఇతర భాషలలోకి అనువాదం చేసిన అనువాదకులకూ కృతజ్ఞుణ్ణి.

మా ప్రయత్నంలో ఈ పుస్తకం సహాయ పడుతుందని ఆశిస్తాను

లింగదేవరు హాళెమనె.

అనువాదకుడి మాట

ఏ భాషను నేర్చుకోవడానికైనా ఆసక్తి, పట్టుదల ఉండాలి. అలా ఉన్నప్పుడు ఎన్ని భాషలైనా ఇట్టే నేర్చుకోవచ్చు. కన్నడం నేర్చుకోవడానికి వీలుగా డా॥ లింగదేవరు హశెమనె 1989లో ఇంగ్లీషులో 'Kannada - A Self Instructional Course' అనే పుస్తకం ప్రచురించారు. దాని ఆంధ్రానువాదమే ప్రస్తుతం మీ చేతిలో ఉన్న పుస్తకం. ఇందులోని పాఠాలు చాల సులభంగా ఉన్నాయి. కన్నడం నేర్చుకోవాలన్న ఉత్సాహాన్ని, తపనని కల్గిస్తాయి.

తెలుగు, కన్నడ భాషలకు అవినాభావ సంబంధం ఉండడంవల్ల తెలుగు వాళ్ళు కన్నడం నేర్చుకోవడానికి అంత కష్టపడాల్సిన అవసరం లేదు. తెలుగు, కన్నడ లిపుల్లో చెప్పుకోదగినంత వ్యత్యాసాలు లేవు. కొన్ని హల్లులలోను (G, I, A, P, Z, A, O), గుణింతాలలో మాత్రమే కొంత వ్యత్యాసం కనిపిస్తుంది.

ఒక భాషనుంచి మరో భాషకు అనువాదం చేయడం అంత సులభం కాదు. అందులోనూ ఇలాంటి పుస్తకాన్ని అనువాదం చేయడానికి మూడు భాషల పరిజ్ఞానం కావాలి. ఆంగ్ల సాంకేతిక పదాలను (technical words) కన్నడంలో వీలయినంత వరకు కన్నడీకరణం చేసే వాడతారు. అయితే తెలుగులో చాలావరకు ఇంగ్లీషు పదాలనే వాడడం కనిపిస్తుంది. అందులోనూ ఇంగ్లీషు వ్యాకరణ గ్రంథాలలో ఆంగ్లపదాలే అనేకం చోటుచేసికొని ఉంటాయి. ఈ పుస్తకంలో నేను వీలయినంతవరకు ఆంగ్లపదాలకు సరిసమానమైన తెలుగు పదాలను ఉపయోగించాను. కొన్ని చోట్ల తెలుగు పదాలతో పాటు బ్రాకెట్లలో ఆంగ్ల పదాలను కూడా ఇచ్చాను.

ఈ పుస్తకం అనువాదం చేయడానికి అనుమతినిచ్చి ప్రచురిస్తున్న కన్నడ అభివృద్ధి ప్రాధికార (Kannada Development Authority) కర్ణాటక ప్రభుత్వం, అధ్యక్షులు ప్రొ.బరగూరు రామచంద్రప్పగారికి హృత్పూర్వకమైన కృతజ్ఞతలు. డా॥ లింగదేవరు హశెమనెగారు ఆంగ్లంలో చాల సరళంగా, శాస్త్రీయంగా రచించిన ఈ ఆంగ్ల గ్రంథాన్ని అనువదించడం నా అదృష్టం. ఈ గ్రంథాన్ని ముద్రణకు ఇవ్వడానికి ముందు మాన్య మిత్రులు ప్రొ॥ నగరి బాలయ్య (విశ్రాంత ఆంగ్లాచార్యులు, బెంగళూరు

విశ్వవిద్యాలయం), డా॥ చంద్రశేఖరరెడ్డి (ప్రిన్సిపాల్, ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు, ఓరియంటల్ కళాశాల, హైదరాబాదు) డా॥ ఎస్. మాధవరాజు (అధ్యాపకులు, గంగావతి) గారలు చూసి, బాగుందని ప్రోత్సహించారు. వారికి కూడ నా కృతజ్ఞతలు.

డా॥ జి.ఎస్. మోహన్

అధ్యక్షులు

తెలుగు విభాగం

బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయం

బెంగళూరు - 560 056

31.08.2002

విషయ సూచిక

ముందుమాట	iii
తొలిపలుకు (పూర్వ అధ్యక్షులు)	v
ప్రస్తావన	vii
అనువాదకుడి మాట	xi

భాగం - 1

పాఠం-1: వ్యక్తిగత సర్వనామాలు, వాటి సంబంధ బోధకరూపాలు (Personal pronouns with their possessive forms)	1
పాఠం-2: వ్యక్తిగత సర్వనామాలు, వాటి సంబంధబోధక రూపాలు-అవును /కాదు మాదిరి ప్రశ్నలు (Personal pronouns with their possessive forms-Yes/No type of interrogation)	7
పాఠం-3: నామపదాల సంబంధ బోధక రూపాలు (Possessive forms of the nouns)	15
పాఠం-4: గుణాత్మక, పరిమాణాత్మక విశేషణాలు (Qualitative and Quantitative adjectives)	21
పాఠం-5: సర్వనామాలు, నామపదాలు, విశేషణాల కర్తృనిర్దేశరూపాలు/ విశేషణ నామపదాలు, 'అల్లి' సప్తమీవిభక్తి, అనుబంధాలు (Predicative forms of the pronouns, nouns, adjectives, adjectival nouns, 'alli' locative case, post position.)	27
పాఠం-6: చుతుర్థీవిభక్తి, సంఖ్యావాచకాలు (Dative case, Numerals)	37
పాఠం-7: సంఖ్యా విశేషణాలు, మనుష్య బహువచనాలు, మనుష్యబోధక సంఖ్యా వాచకాలు (Numeral adjectives, Human plurals, Human numerals)	47

- పాఠం-8:** వర్ణబోధక విశేషణాలు, నమూనాక్రియలు, 'ఇల్ల' క్రియ
వ్యతిరేకార్థం (Colour adjectives, model verbs,
'illa' verb negation) **57**
- పాఠం-9:** క్రియ ఇరు; భూతకాలికేతర క్రియారూపాలు, వ్యతిరేకార్థం
(Verb 'iru'; non-past tense paradigm and negation) **65**
- పాఠం-10:** క్రియల విధ్యర్థక, అనుజ్ఞార్థక, ప్రథమపురుష బహువచనయుక్త
విధ్యర్థక రూపాలు, ప్రధాన క్రియల భూతకాలికేతర క్రియా
పదాలు, 'అన్ను' ద్వితీయావిభక్తి (Imperative, permissive,
hortative terms of the verbs, Non-past tense terms
of the main verbs, 'annu' accusative case) **71**
- పాఠం-11:** 'ఇంత' తులనాత్మక సూచకం; నిశ్చయాత్మక, అనుజ్ఞార్థక,
నిషేధాత్మక రూపాలు ('Inta' comparative marker;
Definitive, permissive and prohibitive forms) **81**
- పాఠం-12:** భావార్థకాలు, సంభావ్యరూపాలు, 'ఇంద' తృతీయా విభక్తి,
మరియు పంచమీ విభక్తి (Gerundials, potential forms,
'inda' instrumental and ablative case) **87**
- పాఠం-13:** క్రియాకరణి 'ఇసు', ప్రేరణార్థకం, ఆత్మార్థక సర్వనామాలు
('isu' as verbaliser and causative, Reflexive pronouns) **95**
- పాఠం-14:** భూతకాలం డ్, త్ మరియు వ్యతిరేకార్థాలు
(Past tense 'd' and 't' and negations) **103**
- పాఠం-15:** భూతకాలం క్, ట్, డ్, ఇద్, మరియు వాటి వ్యతిరేకార్థాలు,
పరోక్ష సంవాదం, నివేదన రూపాలు(Past tense k, T, D, id
and their negations; Indirect speech, reportive forms)**113**

పాఠం-16: క్షార్థకరూపాలు, వాటి వ్యతిరేకార్థాలు (Past participle forms, and their negations)	123
పాఠం-17: నిరంతర క్రియా రూపాలు, వాటి వ్యతిరేకార్థాలు (Continuous forms and their negations)	132
పాఠం-18: పూర్ణ క్రియారూపాలు, వాటి వ్యతిరేకార్థాలు (Perfect forms and their negation)	139
పాఠం-19: సంబంధ బోధక క్రియాపద విశేషణరూపం, అసమాపక క్రియా నామపదాలు, వాటి వ్యతిరేకార్థాలు (Relative participle, participle nouns and their negations)	146
పాఠం-20: సరళ నిబంధన వాక్యాలు, వాటి వ్యతిరేకార్థాలు (Simple conditional and its negations)	163
పాఠం-21: అసంపూర్ణ భూతనిబంధన రూపాలు, వాటి వ్యతిరేకార్థాలు, చేదర్థకాలు (Unfulfilled past conditional and its negation, concessive form)	170
పాఠం-22: కర్ణాటక (పఠనాభ్యాసం-Reading practice)	178
పాఠం-23: కన్నడ భాష (పఠనాభ్యాసం)	185
పాఠం-24: మానతరువ సంగతి (పఠనాభ్యాసం)	189
పాఠం-25: బేకు బేడగళు (పఠనాభ్యాసం)	193
భాగం-2	
కన్నడ లిపి (Kannada Script)	197

కన్నడ స్వయంబోధిని

కన్నడ స్వయంబోధిని

భాగం - 1

పాఠం/1

1. సంభాషణ :

- మనోహర్ : నమస్కార సార్. నమస్కారమండి.
మహదేవ : నమస్కార, నీవుయారు? నమస్కారం, మీరు ఎవరు?
(వినయం)
మనోహర్ : నాను కన్నడ విద్యార్థి. నేను కన్నడ విద్యార్థిని.
మహదేవ : నిమ్మ హెసరు ఏను? మీ పేరు ఏమిటి (వినయం)?
నీవు యారు, సార్? మీరు ఎవరండీ?
మహదేవ : నాను కన్నడ అధ్యాపక. నేను కన్నడ అధ్యాపకుణ్ణి.
మనోహర్ : నిమ్మ హెసరు ఏనుసార్? మీ పేరు ఏమిటండీ?
మహదేవ : నన్న హెసరు మహదేవ. నా పేరు మహదేవ.
నిమ్మ రాజ్య యావుదు? మీ రాష్ట్రం ఏది?
మనోహర్ : నన్న రాజ్య ఆంధ్రప్రదేశ్. నా రాష్ట్రం అంధ్రప్రదేశ్.
మహదేవ : నిమ్మ మాతృభాషె యావుదు? మీ మాతృభాష ఏది?
మనోహర్ : నన్న మాతృభాషె తెలుగు. నా మాతృభాష తెలుగు.
ఇవరు యారు, సార్? వీళ్ళు/ఈమె ఎవరండీ?
మహదేవ : ఇవరు కన్నడ అధ్యాపకి. ఈమె కన్నడ అధ్యాపకురాలు.
మనోహర్ : ఇవర హెసరు ఏను, సార్? ఈమె పేరు ఏమిటండీ?
మహదేవ : ఇవర హెసరు శీలా ఈమెపేరు షీలా.
అవరు యారు మనోహర్? వాళ్ళు/ఆయన ఎవరు
మనోహర్? మనోహర్?
మనోహర్ : అవరు రాబర్ట్. నన్న స్నేహిత ఆయన రాబర్ట్, నా స్నేహితుడు.

2. మాదిరి అభ్యాసం :

2.1 నీవు యారు?	మీరు ఎవరు?
అవరు యారు?	ఆయన/ఆమె ఎవరు?
ఇవరు యారు?	ఈయన/ఈమె ఎవరు?
2.2 నాను అధ్యాపక.	నేను అధ్యాపకుణ్ణి.
అవరు వైద్య.	ఆయన వైద్యుడు.
ఇవరు గుమస్తా	ఈయన గుమాస్తా.
అవరు లేఖకి	ఆమె రచయిత్రి.
నాను వ్యాపారి.	నేను వ్యాపారిని.
2.3 నిమ్మ హెసరు ఏను?	మీ పేరేమిటి?
అవరు హెసరు ఏను?	ఆయన/ఆమె పేరేమిటి?
ఇవరు హెసరు ఏను?	ఈయన/ఈమె పేరేమిటి?
2.4 నన్న హెసరు మోహన్.	నా పేరు మోహన్.
అవరు హెసరు కమల.	ఆమె పేరు కమల.
ఇవరు హెసరు రాజు.	ఈయన పేరు రాజు.
2.5 అవరు ఊరు యావుదు?	ఆయన/ఆమె ఊరు ఏది?
ఇవరు రాజ్య యావుదు?	ఇతని/ఈమె రాష్ట్రం ఏది?
నిమ్మ జిల్లె యావుదు?	మీ జిల్లా ఏది?
2.6 నన్న దేశ భారత.	నా దేశం భారత దేశం.
నన్న రాజ్య కర్ణాటక.	నా రాష్ట్రం కర్ణాటక.
అవరు ఊరు మైసూరు.	ఆయన/ఆమె ఊరు మైసూరు.
ఇవరు జిల్లె తుమకూరు.	ఈయన/ఈమె జిల్లా తుమకూరు.
2.7 అవరు నన్న స్నేహిత.	అతను నా స్నేహితుడు.
అవకు నన్న స్నేహితె.	ఆమె నా స్నేహితురాలు.

గమనిక: ఇవరు, అవరు అనేది గౌరవార్థ సూచకం. వీరు/వీళ్ళు, వారు/వాళ్ళు అనే అర్థం ఇస్తుంది. ఆయన/అతను, ఆమె అనడానికి కూడ, గౌరవార్థంలో ఇవరు, అవరు అని చేర్చడం పరిపాటి.

3. అభ్యాసకులకు సూచన:

- 3.1 'సమస్కార' అనేది వ్యక్తులు కలుసుకొన్నప్పుడు చెప్పే పదం.
- 3.2 ఈ పాఠం నామవాచకాలతో కూడిన సరళ వాక్యాలను పరిచయం చేస్తుంది.
 నీవు యారు? మీరు ఎవరు?
 నాను విద్యార్థి. నేను విద్యార్థిని.
 అవరు విద్యార్థిని. ఆమె విద్యార్థిని.
- 3.3 యారు అనేది మనుష్య ప్రశ్నార్థక సూచకం (human interrogative marker)
 'ఏను' అనేది అమనుష్య ప్రశ్నార్థక సూచకం (non-human interrogative marker)
 నీవు యారు? మీరు ఎవరు?
 నిమ్మ హెసరు ఏను? మీ పేరేమిటి?
- 3.4 'నాను' నేను: ఉత్తమ పురుష - (ఏ.వ.)
 'నీవు' మీరు : మధ్యమ పురుష - (ఏ.వ. గౌరవసూచకం + బహువచనం)
 'అవరు' అతను/ఆమె : ప్రథమ పురుష(ఏ.వ. గౌరవసూచకం + బ.వ)
 'ఇవరు' ఇతను/ఈమె : ప్రథమ పురుష (ఏ.వ. గౌరవ సూచకం + బ.వ. సమీపవర్తి)
 ఇవి వ్యక్తిగత సర్వనామాలు. గమనిక : ప్రథమ పురుష గౌరవసూచక, బహువచన రూపాలలో లింగభేదం లేదు.
- 3.5 సంబంధబోధక సూచకమైన 'అ' చేర్చడంవల్ల మరికొన్ని సర్వనామాలు ఏర్పడతాయి.
 నాను + అ = నన్ను 'నా యొక్క / నా'
 నీవు + అ = నిమ్మ 'మీ యొక్క / మీ'
 అవరు + అ = అవర 'అతనియొక్క / ఆమె యొక్క'
 ఇవరు + అ = ఇవర 'ఇతనియొక్క / ఈమెయొక్క'
- 3.6 యావుడు 'ఏది' అనేది అమనుష్య ప్రశ్నార్థక సూచకం.

4. అభ్యాసాలు :

4.1 తెలుగుకు సమానార్థకంగా ఉన్న కన్నడ పదాలను ఉపయోగించి ఖాళీలను పూరించండి.

- 4.1.1 రాజ నన్న _____ (స్నేహితుడు)
 4.1.2 అవర _____ తెలుగు (మాతృభాష)
 4.1.3 _____ హెసరు కమల (ఆమె)
 4.1.4 అవర రాజ్య _____ ? (ఏది)

4.2 ఖాళీలను పూరించండి.

- 4.2.1 నిమ్మ హెసరు _____ ?
 4.2.2 అవర హెసరు _____ ?
 4.2.3 నీవు _____ ?
 4.2.4 ఇవరు కన్నడ _____ ?

4.3 'నాను' అనేది 'నన్ను'గామారితే ఈ క్రింద పేర్కొన్నవి ఎలా మారుతాయి?

- 4.3.1 నీవు -
 4.3.2 అవరు -
 4.3.3 ఇవరు -

4.4 ఈ క్రింది పదాలను మీ సొంత వాక్యాలలో ప్రయోగించండి.

- 4.4.1 అధ్యాపకి -
 4.4.2 రాజ్య -
 4.4.3 హెసరు -
 4.4.4 నాను -

4.5 ఈ క్రింది వాక్యాలను కన్నడంలోనికి అనువదించండి.

- 4.5.1 నేను కన్నడ విద్యార్థిని
 4.5.2 గోపాల్ నా స్నేహితుడు
 4.5.3 నా రాష్ట్రం కర్ణాటక
 4.5.4 ఆమె పేరు జయ.
 4.5.5 నా మాతృ భాష హింది.

4.6 ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానం రాయండి.

- 4.6.1 నీవు యారు?
- 4.6.2 నిమ్మ హెసరు ఏను?
- 4.6.3 నిమ్మ దేశ యావుదు?
- 4.6.4 నిమ్మ రాజ్య యావుదు?
- 4.6.5 నిమ్మ జిల్లె యావుదు?
- 4.6.6 నిమ్మ ఊరు యావుదు?
- 4.6.7 నిమ్మ మాతృభాషె యావుదు?

5. పదజాలం:

అధ్యాపక	‘ఉపాధ్యాయుడు’ (పుం)
అధ్యాపకి	‘ఉపాధ్యాయిని’ (స్త్రీ)
అవర	‘అతనియొక్క/ఆమెయొక్క’ (గౌరవార్థం)
అవరు	‘అతను/ఆమె’ (గౌరవార్థకం, దూరవర్తి)
ఇవర	‘ఇతనియొక్క/ఈమెయొక్క’ (సమీపవర్తి)
ఇవరు	‘ఇతను/ఈమె’ (గౌరవార్థకం, సమీపవర్తి)
ఏను	‘ఏమి/ఏమిటి’
నిన్న	‘నాయొక్క/నా’
నమస్కార	‘నమస్కారం’
నాను	‘నేను’
నిమ్మ	‘మీ యొక్క/మీ’
నీవు	‘మీరు (గౌ.సూ.ఏ.వ)
మాతృభాషె	‘మాతృభాష’
యారు	‘ఎవరు’

యావుదు	'విది'
రాజ్య	'రాష్ట్రం'
విద్యార్థి	'విద్యార్థి' (పుం)
స్నేహిత	'స్నేహితుడు' (పుం)
హెసరు	పేరు

5.2 అనుబంధ పదజాలం:

గుమాస్తా	'గుమాస్తా'
జిల్లా	'జిల్లా'
దేశ	'దేశం'
లేఖకి	'రచయిత్రి'
వైద్య	'వైద్యుడు'
వ్యాపారి	'వ్యాపారి'
స్నేహితె	'స్నేహితురాలు'

